

Asia: TEM/1399/03.01.01/2018

Työntekijästä johtuvat irtisanomisperusteet työnantajan työllistäessä alle 20 työntekijää

Yleiset huomiot

Yleisluontoiset huomiot

Päijät-Hämeen Teollisuusliiton Ammattiosasto 23 ry vastustaa hallituksen esitystä koskien työntekijästä johtuvien irtisanomisperusteiden heikentämistä alle 20 työntekijää työllistävissä yrityksissä.

Suomessa on valtava määrä alle 20 henkilöä työllistäviä yrityksiä. Isoja yrityksiä on pilkottu yhä pienemmiksi, jolloin pieniä yrityksiä on syntynyt entistä enemmän. Irtisanomisperusteiden helpottaminen alle 20 henkilöä työllistävissä yrityksissä saattaisi olla kimmokkeena pienentää yritysten henkilömäärä alle 20 henkilön, jolloin yritysmäärät kasvaisivat ja edunvalvonta heikkenisi. Pienemmissä yrityksissä harvoin on pääluottamusmies työntekijöiden edunvalvojana.

Työntekijöiden tulee olla yhdenvertaisessa ja tasa-arvoisessa asemassa irtisanomissa riippumatta siitä kuinka suuri tai pieni yritys on henkilömäärältään.

Työehtosopimukset ja irtisanomissuojan lait ovat on tehty liittotasolla tai kolmikannassa neuvottelemalla, jolloin samat sopimukset koskevat kaikkia yrityksiä kokoon katsomatta. Ministeriö on tekemässä esitystä, joka on tehty ilman neuvotteluja työnantaja- ja työntekijäosapuolia.

Esityksen vaikutusarviointiin liittyvät huomiot

Pienissä työpaikoissa määräaikaiset työsuhteet lisääntyvät, toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita solmitaan pienissä työpaikoissa yhä vähemmissä määrin. Määräaikaisissa työsuhteissa olevat työntekijät eivät pysty tekemään pitempiaikaisia ja pysyvämpiä suunnitelmiaan esim. asunnon ostamiseen vaadittua pankkilainaa ei myönnetä määräaikaisessa työsuhteessa olevalle.

Mikäli työntekijä joutuu työnantajan irtisanomisen vuoksi irtisanotuksi uuden lainsäädännön mukaisesti, hän saa TE-toimistolta välittömästi työvoimapolitiittiseksi lausunnokseen 3 kuukauden karenssin. Karenssiaikana työntekijä ei saa työttömyyskorvausta vaan mahdollisesti joutuu hakemaan toimeentulotukea.

Säännöskohtaiset huomiot

TSL 7 luvun 2 §:n 1 momentti (Työntekijän henkilöön liittyvät irtisanomisperusteet)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsopimuslakia niin, että alle 20 henkilön yrityksissä työnantaja saisi irtisanoa työntekijän, jonka kanssa työnantajalla horjuisi luottamussuhde tai työntekijä vaikeuttaa työyhteisön toimintaa.

Miten tällaisissa irtisanomisissa toteutuisi työntekijän oikeudet tulla kuulluksi ja kuka puolustaisi työntekijää mikäli työpaikalla ei ole luottamushenkilöä valittuna? Työnantaja voi irtisanoa työntekijän niin, että työntekijä ei saa edes puolustaa itseään. Mikäli työnantaja kirjoittaa työsuhteen päättymisen syyksi työntekijästä johtuvan syyn, antaa TE-toimisto välittömästi työntekijälle työvoimapolitiittisen lausunnon ja työntekijä saa 3 kuukauden karenssin itselleen.

Laissa ei ole määriteltyä mitä vähäinen työvelvoitteen laiminlyönti tai rikkominen on, tai että mikä katsotaan epäasialliseksi käyttäytymiseksi. Rajoja ei ole esityksessä määritelty, jolloin työnantaja voi määrittellä itse mitkä rajat ko. asiassa ovat ja näin ollen työpaikoissa tulee olemaan erilaiset irtisanomisrajat. Työntekijöiden tulee olla yhdenvertaisessa ja tasa-arvoisessa asemassa muiden työpaikkojen irtisanomisten kanssa - irtisanomiseen ei saa vaikuttaa se, miten työntekijöiden työnantaja käsittelee irtisanomisia tai millä syillä työntekijöitä irtisanoaan. Pienet työpaikat eivät saa saada erityisasemaa työntekijöiden irtisanomisessa millään muotoa verrattuna yli 20 henkilöä työllistäviin yrityksiin.

TSL 7 luvun 2 §:n 4 momentti (Työnantajalle säädetty muun työn tarjoamisvelvollisuus)

Alle 20 henkilöä työllistävät yritykset kohtelisivat tässäkin asiassa työntekijöitä heikommin kuin yli 20 henkilöä työllistävät yritykset.

Työntekijöitä ei saa eriarvoistaa eri yritysten kohdalla.

Muut huomiot

Suhde työehtosopimusmääräykseen

Lausuntokierrokselle lähetetty esitys tuo alle 20 henkilöä työllistävien yritysten työntekijöille liian eriarvoista työsuhteen irtisanomismenettelyä verrattuna yli 20 henkilöä työllistävien yritysten työntekijöille. Esitys on vastoin yhdenvertaisuusperiaatetta ja tasa-arvoista kohtelua.

Schroderus Marko
Päijät-hämeen Teollisuusliiton ao 23 ry

Oinas Satu
Päijät-HämeenTeollisuusliiton Ammattiosasto 23 ry